

Dokument s plenarne sjednice

A8-0308/2016

19.10.2016

IZVJEŠĆE

o odgovornosti, naknadi štete i financijskom jamstvu za odobalne naftne i
plinske djelatnosti
(2015/2352(INI))

Odbor za pravna pitanja

Izvjestitelj: Kostas Chrysogonos

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	10
MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE.....	14
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U NADLEŽNOM ODBORU	19

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o odgovornosti, naknadi štete i financijskom jamstvu za odobalne naftne i plinske djelatnosti (2015/2352(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o odgovornosti, naknadi štete i financijskom jamstvu za odobalne naftne i plinske djelatnosti u skladu s člankom 39. Direktive 2013/30/EU (COM(2015)0422),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije naslovljen „Odgovornost, naknada štete i financijsko jamstvo u odobalnim nesrećama u Europskom gospodarskom prostoru” i priložen izvješću Komisije o tom pitanju (SWD(2015)0167),
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (Direktiva o odobalnoj sigurnosti)¹,
- uzimajući u obzir procjenu učinka priloženu dokumentu „Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti odobalnih aktivnosti traženja, istraživanja i proizvodnje nafte i plina”, (SEC(2011)1293),
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava²,
- uzimajući u obzir Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (Direktiva o odgovornosti za okoliš)³,
- uzimajući u obzir međunarodnu i regionalnu pravnu stečevinu u području odštetnih zahtjeva u nesrećama povezanim s odobalnim naftnim ili plinskim djelatnostima, a posebno Međunarodnu konvenciju o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja uljem (Konvencija o građanskoj odgovornosti) od 27. studenog 1992., Međunarodnu konvenciju o osnivanju Međunarodnog fonda za naknadu štete zbog onečišćenja uljem (Konvencija o fondu) od 27. studenog 1992., Međunarodnu konvenciju o građanskoj odgovornosti za štetu zbog onečišćenja pogonskim uljem (Konvencija o onečišćenju pogonskim uljem) od 23. ožujka 2011., Nordijsku konvenciju o zaštiti okoliša između Danske, Finske, Norveške i Švedske i Protokol o odobalnim aktivnostima Barcelonskoj konvenciji o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Protokol o odobalnim aktivnostima),
- uzimajući u obzir odluku Suda Europske unije od 13. rujna 2005.⁴
- uzimajući u obzir članak 83. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

¹ SL L 178, 28.6.2013., str. 66.

² SL L 328, 19.11.2008., str. 28.

³ SL L 143, 30.4.2004., str. 56.

⁴ u predmetu C-176/03, Komisija protiv Vijeća, ECLI:EU:C:2005:542.

(UFEU),

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena Uredba Bruxelles I)¹,
 - uzimajući u obzir Konvenciju o nadležnosti te priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (Konvencija iz Lugana iz 2007.)²,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II”)³,
 - uzimajući u obzir završno izvješće koje je za Komisiju pripremio društvo BIO by Deloitte o građanskopravnoj odgovornosti, financijskom jamstvu i zahtjevima za naknadu štete u odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima u Europskom gospodarskom prostoru⁴,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2011. o suočavanju sa sigurnosnim izazovima u odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima⁵,
 - uzimajući u obzir katastrofalnu nesreću koja se u travnju 2010. dogodila na platformi Deepwater Horizon u Meksičkom zaljevu,
 - uzimajući u obzir incidente povezane s platformom u okviru projekta Castor ispred obale španjolskih pokrajina Castellón i Tarragona, među kojima je i 500 zemljotresa koji su imali izravan učinak na tisuće europskih građana;
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0308/2016),
- A. budući da se člankom 194. UFEU-a jasno štiti pravo država članica da same utvrđuju uvjete iskorištavanja svojih energetske izvora, poštujući pritom načelo solidarnosti i zaštitu okoliša;
- B. budući da se postojeće energetske potrebe Europe u znatnoj mjeri mogu namiriti iz lokalnih izvora nafte i plina koji su u današnjem vremenu posebno važni za energetske sigurnost i raznolikost;
- C. budući da se odobalne naftne i plinske djelatnosti sve više odvijaju u sve ekstremnijem okruženju i da bi potencijalno mogle imati velike i razorne posljedice za okoliš i gospodarstvo morskih i obalnih područja;

¹ SL L 351, 20.12.2012., str. 1.

² SL L 339, 21.12.2007., str. 3.

³ SL L 199, 31.7.2007., str. 40.

⁴ BIO by Deloitte (2014.), Građanskopravna odgovornost, financijsko jamstvo i zahtjevi za naknadu štete u odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima u Europskom gospodarskom prostoru, završno izvješće pripremljeno za Glavnu upravu za energetiku Europske komisije.

⁵ SL C 51E, 22.2.2013., str. 43.

- D. budući da će, unatoč tome što je proteklih godina proizvodnja nafte i plina na Sjevernom moru u padu, broj odobalnih objekata u Europi u budućnosti vjerojatno porasti, posebno u Sredozemlju i na Crnom moru;
- E. budući da nesreće prouzročene radom odobalnih naftnih i plinskih platformi dovode do prekograničnih štetnih posljedica pa je stoga djelovanje EU-a u cilju sprečavanja i ublažavanja te suzbijanja posljedica takvih nesreća nužno i razmjerno;
- F. prisjeća se tragičnog gubitka 167 radnika u naftnoj industriji koji su 6. srpnja 1988. smrtno stradali u nesreći na platformi Piper Alpha nedaleko od obale Aberdeena u Škotskoj;
- G. ističe da se u nizu studija, među kojima su jedna studija Službe Europskog parlamenta za istraživanja i jedna studija Zajedničkog istraživačkog centra, procjenjuje da je u Europskoj uniji bilo više tisuća nesreća u sektoru proizvodnje nafte i plina, točnije 9700 između 1990. i 2007. godine; nadalje ističe da zajednički učinak tih nesreća, uključujući i one male, ima znatne i dugotrajne posljedice na morski okoliš pa bi to trebalo uzeti u obzir u direktivi;
- H. budući da, u skladu s člankom 191. UFEU-a, sve djelovanje EU-a u tom području mora biti usmjereno na postizanje visokog stupnja zaštite utemeljenog, među ostalim, na načelima opreznosti, preventivnog djelovanja i održivosti te na načelu „onečišćivač plaća”;
- I. napominje da od 1988. u EU-u nije bilo velike odobalne nesreće te da 73 % nafte i plina u EU-u proizvode države članice na Sjevernom moru koje su već priznate kao države s najučinkovitijim sustavima za odobalnu sigurnost na svijetu; ističe da Europska unija ima obalu u dužini od oko 68 000 kilometara i da će broj odobalnih objekata u budućnosti vjerojatno znatno porasti, posebno u Sredozemlju i na Crnom moru, zbog čega je hitno potrebno u cijelosti provesti Direktivu 2013/30/EU i osigurati odgovarajući pravni okvir za upravljanje svim odobalnim djelatnostima prije nego što dođe do velike nesreće; ističe da se u skladu s člankom 191. UFEU-a politika Unije u području okoliša mora temeljiti na načelu opreznosti te na načelu preventivnog djelovanja;
- J. budući da su sustavi odgovornosti glavni način primjene načela prema kojem onečišćivač plaća, da se njima osigurava da trgovačka društva snose odgovornost za svu štetu prouzročenu tijekom poslovanja te da se društva potiču na donošenje preventivnih mjera, osmišljavanje praksi i poduzimanje mjera kojima se rizik od takvih šteta svodi na najmanju moguću mjeru;
- K. budući da, iako su u skladu s Direktivom o odobalnoj sigurnosti nositelji odobrenja za odobalne djelatnosti strogo odgovorni za sprečavanje i otklanjanje svake štete u okolišu nastale zbog obavljanja njihovih djelatnosti (članak 7. u vezi s člankom 38., kojim se područje primjene Direktive o odgovornosti za okoliš proširuje na epikontinentalni pojas država članica), njome i dalje nije uspostavljen sveobuhvatni okvir EU-a za utvrđivanje odgovornosti;
- L. budući da je iznimno važno imati učinkovite i odgovarajuće mehanizme za naknadu štete, mehanizme za brzo i adekvatno rješavanje zahtjeva za naknadu štete koja je zbog

odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti nanese na žrtvama, životinjama i okolišu te dovoljno sredstava za ponovnu uspostavu velikih ekosustava;

- M. budući da se Direktivom o odobalnoj sigurnosti ne osigurava ujednačenost u pogledu štete nanese u odobalnim nesrećama i da postojeći međunarodni pravni okvir otežava postizanje uspjeha u prekograničnim odštetnim zahtjevima u građanskim stvarima;
- N. budući da se Direktivom o odobalnoj sigurnosti utvrđuju preduvjeti za izdavanje odobrenja kojima se nastoji osigurati da se njihovi nositelji nikad ne nađu u situaciji u kojoj im je tehnički ili financijski nemoguće nositi se s posljedicama svojih odobalnih djelatnosti te da se od država članica traži da uspostave postupke za brzo i adekvatno rješavanje zahtjeva za naknadu štete, među ostalim za prekogranične nesreće, i da omoguće upotrebu održivih financijskih instrumenata (članak 4.);
1. pozdravlja donošenje Direktive o odobalnoj sigurnosti 2013/30/EU, kojom se dopunjuje Direktiva o odgovornosti za okoliš 2004/35/EZ i Direktiva o procjeni učinka na okoliš 2011/92/EU, te ratifikaciju Protokola o odobalnim aktivnostima uz Barcelonsku konvenciju koju je obavilo Vijeće kao prve korake za zaštitu okoliša, ljudskih aktivnosti i sigurnosti radnika; poziva države članice koje još nisu prenijele navedene direktive u svoje nacionalno zakonodavstvo da to što prije učine; također poziva države članice da zajamče neovisnost nadležnih tijela kao što je utvrđeno u članku 8. Direktive o odobalnoj sigurnosti te poziva Komisiju da ocijeni je li potrebno uvesti dodatna usklađena pravila o odgovornosti, naknadi štete i financijskoj sigurnosti radi sprečavanja svih daljnjih nesreća s prekograničnim učinkom;
 2. žali zbog činjenice da se u direktivama 2013/30/EU i 2004/35/EU nesreće smatraju „velikima” samo ako prouzročuju gubitak života ili ozbiljne ozljede te da se u njima ne spominju posljedice za okoliš; ističe da, čak i ako ne dođe do gubitka ljudskih života ili ozbiljnih ozljeda, nesreća može imati vrlo jak utjecaj na okoliš zbog svoje veličine ili zbog toga što pogodi zaštićena područja, zaštićene vrste ili veoma osjetljiva staništa;
 3. ističe da učinkovita primjena načela „onečišćivač plaća” u odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima ne bi trebala obuhvaćati samo troškove sprečavanja i otklanjanja nastale ekološke štete, kao što se trenutačno postiže Direktivom o odobalnoj sigurnosti i Direktivom o odgovornosti za okoliš, već i troškove zahtjeva za naknadu uobičajene štete, u skladu s načelom opreznosti i načelom održivog razvoja; stoga poziva Komisiju da razmotri uspostavu zakonodavnog mehanizma naknade štete za odobalne nesreće po uzoru na već postojeći mehanizam u okviru Zakona o naftnim djelatnostima u Norveškoj, barem za sektore koji bi mogli pretrpjeti teške posljedice, kao što su ribarstvo i obalni turizam te drugi sektori plavog gospodarstva; u tom kontekstu preporučuje da se zloupotreba ili nesreće povezane s aktivnostima trgovačkih društava kvantitativno i kvalitativno ocjenjuju, tako da se ocjenama obuhvate svi sekundarni učinci na zajednice; u pogledu odgovornosti za okoliš također ističe razlike i nedostatke pri prijenosu i primjeni Direktive o odgovornosti za okoliš, kao što je istaknuto i u drugom izvješću Komisije o provedbi; poziva Komisiju da osigura učinkovitu provedbu Direktive o odgovornosti za okoliš i da se odgovornost za štetu prouzročenu u okolišu zbog odobalnih nesreća u prikladnoj mjeri primjenjuje diljem EU-a;
 4. u tom kontekstu žali što se u Direktivi o odobalnoj sigurnosti ne obrađuje građanskopravna odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu nanese fizičkoj ili

pravnoj osobi, bez obzira na to je li riječ o tjelesnoj ozljedi, imovinskoj šteti ili ekonomskom gubitku;

5. također žali zbog toga što se način na koji se pristupa građanskopravnoj odgovornosti znatno razlikuje među državama članicama; ističe da u mnogim državama članicama koje se bave odobalnim i plinskim djelatnostima ne postoji odgovornost za većinu zahtjeva trećih strana za naknadu uobičajene štete prouzročene nesrećom, da u velikoj većini država članica ne postoji sustav plaćanja naknada i da u mnogim državama članicama ne postoji jamstvo da će poslovni subjekti ili odgovorne osobe imati adekvatna financijska sredstva za ispunjavanje zahtjeva za naknadu štete; štoviše ističe da često postoji nesigurnost u pogledu načina na koji bi se pravni sustavi država članica nosili s nizom različitih građanskih parnica koje bi se mogle pokrenuti uslijed nesreća povezanih s odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima; stoga smatra da je potreban europski okvir koji se treba temeljiti na zakonodavstvu najnaprednijih država članica, koji ne treba obuhvaćati samo tjelesne ozljede i imovinsku štetu nego i čisti ekonomski gubitak te kojim treba osigurati učinkovite odštetne mehanizme za žrtve i sektore koji mogu biti teško pogođeni (primjerice ribarstvo i obalni turizam); u tom smislu poziva Komisiju da procijeni bi li horizontalni europski okvir za kolektivnu pravnu zaštitu bio moguće rješenje i da tome posveti posebnu pozornost pri sastavljanju izvješća o provedbi Direktive o odobalnoj sigurnosti;
6. u tom pogledu ističe da se zahtjevi za naknadu i otklanjanje tradicionalne štete dodatno otežavaju propisima građanskopravnog postupka o vremenskim ograničenjima, financijskim troškovima, nedostupnosti sudskih postupaka u javnom interesu i masovnih tužbi za naknadu, kao i odredbama o dokazima, koje se znatno razlikuju među državama članicama;
7. ističe da sustavima za naknadu štete mora biti moguće riješiti prekogranične zahtjeve učinkovito, brzo, u razumnom roku i bez diskriminiranja podnositelja zahtjeva iz različitih država Europskog gospodarskog prostora; preporučuje da se njima obuhvati i primarna i sekundarna šteta prouzročena u svim pogođenim područjima jer takve nesreće zahvaćaju šira područja i mogu imati dugoročni učinak; ističe potrebu da susjedne zemlje koje nisu članice EGP-a poštuju međunarodno pravo;
8. mišljenja je da treba donijeti stroge propise o građanskopravnoj odgovornosti za odobalne nesreće kako bi se njihovim žrtvama (pravnim i fizičkim osobama) omogućio pristup pravdi jer se time poslovni subjekti u odobalnim djelatnostima mogu potaknuti na pravilno upravljanje rizicima operacija; smatra da bi trebalo izbjegavati gornja ograničenja u pogledu financijske odgovornosti;
9. poziva države članice i Komisiju da razmotre posebnu situaciju u kojoj se nalaze radnici i zaposlenici u sektoru odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti, a posebno mali i srednji poduzetnici; ističe da nesreće povezane s odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima mogu imati posebno teške posljedice na ribarstvo i turizam, kao i na druge sektore koji se u svojem poslovanju oslanjaju na dobre uvjete u zajedničkom morskom okolišu jer bi ti sektori, koji obuhvaćaju mnoga mala i srednja poduzeća, u slučaju velike odobalne nesreće mogli pretrpjeti znatne ekonomske gubitke;
10. stoga ističe da je od presudne važnosti ažurirati postojeće sustave odgovornosti u državama članicama kako bi se osiguralo da moguća nesreća u njihovim teritorijalnim

vodama ne utječe negativno na budućnost odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti tih država niti na budućnost cijelog EU-a ako bi se nesreća dogodila u području čiji prihodi uvelike ovise o turizmu; stoga poziva Komisiju da ponovno razmotri potrebu za uvođenjem zajedničkih normi EU-a u pogledu sustava za podnošenje zahtjeva za naknadu i otklanjanje štete;

11. ističe da u njega treba uključiti žrtve kolateralne štete povezane s aktivnostima traženja i mjerenja te s radom odobalnih objekata, kao i osobe koje mogu zadovoljavati uvjete za predviđenu naknadu;
12. prima na znanje namjeru Komisije da započne sustavno prikupljanje podataka preko Skupine tijela EU-a nadležnih za odobalne nesreće (EUOAG) u cilju provedbe sveobuhvatnije analize učinkovitosti i opsega nacionalnih odredbi o odgovornosti;
13. ističe da Komisija treba provoditi redovite provjere sukladnosti nacionalnih pravnih sustava i društava koja imaju relevantne odredbe o odgovornosti i naknadi štete utvrđene u Direktivi o odobalnoj sigurnosti, uključujući provjeru financijskih izvješća odobalnih trgovačkih društava, te poduzeti mjere u slučaju nesukladnosti radi sprečavanja velikih nesreća i ograničavanja njihova učinka na ljude i okoliš; preporučuje uspostavu zajedničkog europskog mehanizma za rješavanje pitanja nesreća i zloupotrebe;
14. ističe da je potrebno uspostaviti ravnotežu između brze i adekvatne naknade štete žrtvama i sprečavanja isplate u slučaju nelegitimnih zahtjeva (što je poznato kao problem „lančane reakcije”) pružanjem veće sigurnosti u pogledu razina financijske odgovornosti mnogih odobalnih društava i izbjegavanjem dugotrajnih i skupih postupaka pred sudom;
15. žali zbog činjenice da ni jedna država članica nije izričito odredila širok spektar instrumenata financijskog jamstva u pogledu zahtjeva za naknadu tradicionalne štete u nesrećama povezanim s odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima; u tom kontekstu ističe da bi pretjerano oslanjanje na osiguranje moglo dovesti do tržišta zatvorenih za instrumente financijskog jamstva, čija bi izravna posljedica mogli biti nedostatak konkurencije i povećani troškovi;
16. žali zbog toga što se u EU-u nedovoljno primjenjuju instrumenti financijskog jamstva za naknadu štete prouzročene najskupljim odobalnim nesrećama; napominje da jedan od razloga može biti činjenica da zbog opsega odgovornosti za štetu u nekim državama članicama ti instrumenti nisu potrebni;
17. poziva države članice da pruže detaljne informacije u vezi s primjenom financijskih instrumenata i odgovarajućeg financijskog osiguranja za odobalne nesreće, uključujući one najskuplje;
18. smatra da sve slučajeve dokazane odgovornosti, kao i detalje o izrečenim kaznama treba objaviti kako bi stvarni trošak ekološke štete bio transparentan;
19. poziva Komisiju da potiče države članice na razvoj instrumenata financijskog jamstva u pogledu naknada za uobičajenu štetu koja je rezultat nesreća povezanih s općim odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima ili odobalnim prijevozom nafte i plina,

među ostalim i u slučajevima nelikvidnosti; smatra da bi se time mogao ograničiti prijenos odgovornosti za slučajno onečišćenje s poslovnih subjekata na državu koja bi, ako se propisi ne promijene, morala snositi troškove naknade štete; smatra da bi se u tom kontekstu moglo razmotriti i osnivanje fonda utemeljenog na naknadama koje plaća industrija odobalnih djelatnosti;

20. smatra da je nužno analizirati do koje će se mjere uvođenjem kaznene odgovornosti na razini EU-a pojačati učinak odvratanja izvan okvira građanskopravnih sankcija, čime će se poboljšati zaštita okoliša i usklađenost sa sigurnosnim mjerama; stoga pozdravlja činjenicu da je EU donio Direktivu o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, kojom se usklađuju kaznene sankcije za određene oblike kršenja zakonodavstva EU-a u području zaštite okoliša; međutim žali zbog toga što područje primjene te Direktive ne obuhvaća sve djelatnosti iz Direktive o odobalnoj sigurnosti; također žali zbog toga što definicije kaznenih djela i minimalnih sankcija povezanih s narušavanjem odobalne sigurnosti nisu usklađene na razini EU-u; poziva Komisiju da velike naftne nesreće doda u područje primjene Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i da Parlamentu pravovremeno podnese svoje prvo izvješće o provedbi Direktive o odobalnoj sigurnosti, i to najkasnije do 19. srpnja 2019.;
21. poziva Komisiju da provede studije potrebne za procjenu ekonomskog rizika kojemu bi mogle biti izložene pojedinačne države članice i njihove obalne regije, uzimajući u obzir gospodarsku sektorsku orijentaciju pojedinačnih regija, stupanj koncentracije odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti u danom području, uvjete rada, klimatske faktore kao što su oceanske struje i vjetrovi te ekološke norme koje se primjenjuju; stoga preporučuje uvođenje zaštitnih mehanizama i sigurnosnih perimetara u slučaju da se djelatnosti obustave i pozdravlja činjenicu da je ta industrija izgradila četiri sustava za zatvaranje izvora kojima se može umanjiti izljev nafte u slučaju odobalne nesreće;
22. traži provođenje prilagođene procjene učinka na arktički okoliš za sve operacije koje se provode u arktičkoj regiji gdje su ekosustavi posebno osjetljivi i blisko povezani s globalnom biosferom;
23. traži od Komisije i država članica da razmotre mogućnost uvođenja dodatnih mjera kojima bi se učinkovito zaštitile odobalne naftne i plinske djelatnosti prije no što dođe do teške nesreće;
24. u tom kontekstu poziva Komisiju i države članice da nastave razmatrati mogućnost pronalaska međunarodnog rješenja, uzimajući u obzir da su mnoga naftna i plinska društva koja posluju u EU-u aktivna diljem svijeta i da bi se globalnim rješenjem osigurali jednaki uvjeti tako što bi se pooštrile kontrole nad društvima za crpljenje nafte i plina izvan granica EU-a; poziva države članice da brzo ratificiraju Sporazum iz Pariza iz prosinca 2015. o klimatskim promjenama;
25. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

OBRAZLOŽENJE

Kontekst

Odobalne naftne i plinske djelatnosti izvode se sve dalje od obale i često u sve dubljim vodama nego prije. Neke od njih odvijaju se u teškim uvjetima, kao npr. one na Arktiku, i na lokacijama čiji prihodi uvelike ovise o turizmu, kao što su Sredozemlje ili Egejsko more. Više od 90 % nafte i 60 % plina proizvedenog u Europi (EU i Norveška/Island) dolazi s odobalnih postrojenja. Trenutačno se odobalne djelatnosti (istraživanje i iskorištavanje) odvijaju ili planiraju u teritorijalnim vodama 18 država članica.

Nakon eksplozije i izljeva nafte s platforme Deepwater Horizon 20. travnja 2010. donesena je Direktiva o odobalnoj sigurnosti čiji je cilj odrediti minimalne kriterije za sprečavanje velikih nesreća pri izvođenju odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti u EU-u i ograničiti posljedice takvih nesreća. Države članice su do 19. srpnja morale ažurirati svoje nacionalne zakonodavne okvire za odobalne naftne i plinske djelatnosti kako bi ih uskladili s odredbama Direktive o odobalnoj sigurnosti. Budući da je taj rok davno prošao, glavni elementi sveobuhvatnog okvira na razini EU-a za sprečavanje velikih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica trebali bi biti funkcionalni.

Prema člancima 7. i 38. Direktive o odobalnoj sigurnosti nositelji odobrenja za odobalne djelatnosti strogo su odgovorni za sprečavanje i sanaciju štete u okolišu prouzročene njihovim djelatnostima. Relevantna javna tijela država članica zadužena za zastupanje interesa u području zaštite okoliša brinu se za to da se utvrdi odgovorni subjekt i uzročno-posljedična veza, uspostavi i odobri plan sanacije te poduzmu potrebne preventivne ili korektivne mjere itd. U članku 4. Direktive o odobalnoj sigurnosti navode se preduvjeti za izdavanje odobrenja kojima se nastoji osigurati da se nositelji odobrenja nikad ne nađu u situaciji u kojoj im je tehnički ili financijski nemoguće nositi se s posljedicama svojih odobalnih djelatnosti. Nadalje, tim se člankom od država članica traži da utvrde postupke za brzo i primjereno rješavanje tužbi za naknadu štete, uključujući one koje se odnose na prekogranične nesreće, i da olakšaju upotrebu održivih financijskih instrumenata.

Gradanskopravna i kaznena odgovornost

Direktiva međutim ne obuhvaća temu građanskopravne odgovornosti za izravnu ili neizravnu štetu nanесenu fizičkoj ili pravnoj osobi, bez obzira na to je li riječ o tjelesnoj ozljedi, imovinskoj šteti ili ekonomskom gubitku. U njoj se ne obrađuju niti kaznena odgovornost u odobalnim nesrećama, moguće sankcije i ostale nezatvorske kazne. Međutim, iako je narušavanje odobalne sigurnosti u mnogim državama obuhvaćeno kaznenim zakonom¹, niti definicija kaznenog djela niti vrsta i stupanj minimalnih sankcija nisu usklađeni na razini EU-a. Uvođenjem kaznene odgovornosti na razini EU-a mogao bi se pojačati učinak odvratanja izvan granica građanskopravnih sankcija, čime bi se mogla poboljšati zaštita okoliša i usklađenost sa sigurnosnim mjerama. To bi bilo u skladu s pravom EU-a ako se za osiguranje učinkovite provedbe politike okoliša EU-a donesu kaznenopravne mjere². Usto, u skladu s

¹ Primjerice u Danskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Norveškoj.

² Predmet C-176/03, Komisija protiv Vijeća, presuda od 13. rujna 2005.

člankom 83. stavkom 2. UFEU-a minimalna pravila o definiranju kaznenih djela i sankcija mogu se donijeti na razini EU-a ako su potrebna za osiguranje učinkovite provedbe neke od politika Unije. To pak znači da je potrebno provesti ispitivanje nužnosti i razmjernosti kako bi se utvrdilo može li se kršenje odredbi Direktive o odobalnoj sigurnosti smatrati kaznenim djelom.

Građanskopravna odgovornost može se podijeliti u tri kategorije: tjelesna ozljeda, imovinska šteta i ekonomski gubitak. Prema završnom izvješću koje je za Komisiju pripremio društvo Bio by Deloitte o građanskopravnoj odgovornosti, financijskom jamstvu i tužbama za naknadu štete u odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima u Europskom gospodarskom prostoru u svim je ciljnim državama omogućeno podnošenje tužbi za naknadu štete za tjelesne ozljede i naknadu imovinske štete prouzročene odobalnim nesrećama. Ta je odgovornost u Europskom gospodarskom prostoru gotovo uvijek financijski neograničena.¹ Međutim, građanskopravna odgovornost za takve nesreće u tim je državama različito uređena. Građanskopravna odgovornost za nesreće na odobalnim objektima u većini je država u fokusu ograničena zakonitim dokazom o nepažnji, obveznim dokazom o pretrpljenom izravnom ekonomskom gubitku i/ili izravnom zabranom plaćanja naknade za ekonomski gubitak u nedostatku tjelesne ozljede ili imovinske štete („izuzeće”).

Gospodarski ribolov i osobe uključene u akvakulturu, odnosno marikulturu, mogu biti izloženi čistom ekonomskom gubitku uslijed izlivanja nafte ili kemikalija s odobalnih naftnih i plinskih postrojenja ili neprimjerene uporabe dispergenata ako ne mogu nastaviti sa svojim gospodarskim djelatnostima zbog zabrane ribolova i prodaje školjkaša ili zbog smanjenja ili gubitka tržišta. Poslovni subjekti u sektoru turizma također bi mogli pretrpjeti čisti ekonomski gubitak zbog izgubljene zarade uslijed smanjenog broja ili nedolaska gostiju zbog prodora izlivena nafte ili kemikalija do plaža. Među ugroženim turističkim poslovnim subjektima mogu biti hoteli, restorani, brodovi za kružna putovanja, kafići ili trgovine suvenirima. Naposljetku, sličan utjecaj mogle bi osjetiti i druge obalne industrije, kao što su elektrane i postrojenja za desalinizaciju koja koriste velike količine morske vode i u kojima može doći do kvara ako dođu u dodir s vodom koja sadrži naftu.

Jedina država Europskog gospodarskog prostora čije zakonodavstvo izričito nalaže odgovornost za naknadu štete u slučaju onečišćenja prouzročеног nesrećom povezanom s odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima jest Norveška, i to u području ribarstva. Dansko zakonodavstvo nalaže strogu odgovornost za tjelesnu ozljedu, imovinsku štetu i ekonomski gubitak čiji je uzrok istraživanje ili proizvodnja ugljikovodika. Grčka i Cipar, osim svojeg općeg odštetnog prava, nameću odgovornost za čisti ekonomski gubitak nositelja odobrenja/zakupca u okviru obrasca ugovora za zajedničku proizvodnju, odnosno nacrta ugovora o najmu. Međutim, iako ugovori o izvođenju radova sadrže obveze u pogledu isplate naknada osobama kojima je zbog odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti nanesena šteta, samo država ima pravo od nositelja odobrenja/zakupca tražiti da ispuni svoje ugovorne obveze. Podnositelji odštetnih zahtjeva stoga bi trebali uvjeriti državu da djeluje u njihovo ime.

Iako uredbe Bruxelles I i Rim II doprinose zaštiti interesa podnositelja odštetnih zahtjeva zbog nesreća koje su se dogodile u jurisdikcijama s manje strogim odredbama o građanskopravnoj odgovornosti, potrebno je dodatno razmotriti koliko je takva situacija

¹ U Njemačkoj se u slučaju tužbe zbog nanesene štete može nametnuti ograničenje odgovornosti za koje vrijede stroga pravila o odgovornosti.

zadovoljavajuća u pogledu pristupa pravosuđu, ali i ravnopravne konkurencije za poslovne subjekte. Razlike u sustavima odgovornosti mogle bi dovesti do prakse traženja najpovoljnijeg pravnog sustava („forum shopping“) ako dođe do ispuštanja nafte, plina ili drugih opasnih tvari uslijed nesreće na odobalnim naftnim i plinskim objektima.

Izvjestitelj stoga smatra da je od presudne važnosti ažurirati postojeće sustave odgovornosti u državama članicama kako bi se osiguralo da moguća nesreća u njihovim teritorijalnim vodama ne utječe negativno na budućnost odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti ili cijelog EU-a ako bi se nesreća dogodila u području čiji prihodi uvelike ovise o turizmu. S obzirom na gospodarsku recesiju i na vezu između promicanja odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i pokušaja rješavanja državnog duga nepostojanje učinkovitih sustava odgovornosti i financijskog jamstva za naknadu štete ozbiljan je rizik za te države.

Financijska jamstva

Prema uvodnoj izjavi 63. Direktive o odobalnoj sigurnosti Europska komisija trebala bi Europskom parlamentu i Vijeću dostaviti izvješće o primjerenim mjerama „kako bi osigurala odgovarajuće snažan režim odgovornosti za štetu vezanu za odobalne naftne i plinske djelatnosti, zahtjeve u pogledu financijske sposobnosti uključujući dostupnost dodijeljenih instrumenata financijske sigurnosti ili druga rješenja. To može uključivati analizu izvedivosti sustava uzajamnih naknada.”

Trenutačno većina država propisuje samo jedan mehanizam za naknadu štete, a to je osiguranje. To je potpuno oprečno mehanizmima koje mogu odabrati nositelji odobrenja za obavljanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti kako bi ispunili obveze povezane s odobrenjem ili ugovorom o izvođenju radova, a koji obično obuhvaćaju bankovno jamstvo, jamstvo za ispunjenje obveza, osiguranje i po potrebi jamstvo matičnog društva. Naposljetku, nije jasno uključuju li police osiguranja koje priznaju nadležna tijela u državama naknadu za čisti ekonomski gubitak jer nema previše smisla da nositelj odobrenja za obavljanje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti preuzme financijsko jamstvo za odgovornost koja ne postoji u zakonodavstvu države u kojoj svoju djelatnost obavlja.

Izvjestitelj stoga smatra da je potrebno promicati usklađeno rješenje u pogledu uvjeta za obavezno financijsko jamstvo kako se naftna društva ne bi odvrćala od odobalne naftne i plinske industrije. To bi trebalo učiniti tako da se učinkovitost načela „onečišćivač plaća” ne ugrozi niti određivanjem preniskog minimalnog iznosa jamstva niti ograničavanjem obaveznog osiguranja samo na osiguravateljske proizvode.

Zaključak

Učinkovitost sustava odgovornosti u državama za nanošenje uobičajene štete prouzročene onečišćenjem zbog obavljanja odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti, sustavi rješavanja zahtjeva za naknadu štete, dostupnost instrumenata financijskog jamstva i zahtjevi u pogledu financijskog jamstva usko su povezani. Velika većina zahtjeva za naknadu uobičajene štete prouzročene onečišćenjem uslijed nesreće povezane s odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima podnosi se zbog čistog ekonomskog gubitka. Ako takav tip gubitka nije priznat u okviru sustava odgovornosti u državi članici ili država članica ima konzervativan pristup

zahtjevima za naknadu štete zbog čistog ekonomskog gubitka, nije važno postoji li učinkovit sustav za rješavanje zahtjeva za naknadu štete ili jesu li ti zahtjevi obuhvaćeni instrumentima financijskog jamstva.

Kad je riječ o sustavima odgovornosti dostupnima u državama članicama, postoji ključan problem u pogledu toga hoće li se većina građanskih parnica u nesrećama čija je posljedica velika šteta prouzročena onečišćenjem rješavati u okviru zakonodavnog ili nezakonodavnog te u okviru ad hoc ili pravosudnog sustava koji trenutačno postoje u tim državama članicama. Osim u Francuskoj, Nizozemskoj i Danskoj podnositelji odštetnih zahtjeva u mnogim državama članicama nemaju velike šanse dobiti naknadu štete, a posebno društva koja snose neizravnu štetu, kao što su trajekti, poslovni subjekti za preradu ribe itd. Takvi zahtjevi podnose se u EU-u uglavnom u slučajevima izljeva nafte s plovila i u okviru međunarodnog sustava uspostavljenog Konvencijom o građanskoj odgovornosti i Konvencijom o fondu, koji obuhvaća naknadu izgubljenih prihoda u slučaju izravnog gubitka. Međutim slične konvencije ne postoje za naknadu štete prouzročene odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima, a takve nesreće vjerojatno ne bi bile obuhvaćene navedenim konvencijama jer se odobalni naftni i plinski objekti vjerojatno ne bi smatrali „plovilima” u svrhu tih konvencija.

Izvjestitelj stoga smatra da Komisija treba blisko surađivati s državama članicama i osigurati da se sustavi naknade štete i financijskog jamstva za odobalne naftne i plinske djelatnosti u EU-u dovedu do zadovoljavajuće razine, točnije da se i) osiguraju naknade u zahtjevima trećih strana za naknadu uobičajene štete prouzročene nesrećama povezanim s odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima; ii) uspostavi učinkovit sustav naknada za rješavanje pitanja relevantnih isplata i iii) zajamči da svi subjekti ili druge odgovorne strane posjeduju odgovarajuću financijsku imovinu za ispunjavanje zahtjeva za naknadu štete.

12.7.2016

MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

upućeno Odboru za pravna pitanja

o odgovornosti, naknadi štete i financijskom jamstvu za odobalne naftne i plinske djelatnosti (2015/2352(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Nikos Androulakis

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća na ekološku štetu prouzročenu nesrećom na platformi Deepwater Horizon; također skreće pozornost na gotovo 500 potresa prouzročenih projektom Castor ispred obale Tarragone i Castellona tijekom 2013., koji su imali neposredan utjecaj na tisuće europskih građana;
2. prisjeća se tragičnog gubitka 167 radnika u naftnoj industriji koji su 6. srpnja 1988. smrtno stradali u nesreći na platformi Piper Alpha nedaleko od Aberdeena u Škotskoj;
3. napominje da od 1988. u EU-u nije bilo velike odobalne nesreće te da 73 % nafte i plina u EU-u proizvode države članice na Sjevernom moru koje su već priznate kao države s najučinkovitijim sustavima za odobalnu sigurnost na svijetu. ističe da Europska unija ima obalu u dužini od oko 68 000 kilometara i da će broj odobalnih objekata u budućnosti vjerojatno znatno porasti, posebno u Sredozemlju i Crnom moru, zbog čega je hitno potrebno u cijelosti provesti Direktivu 2013/30/EU i osigurati odgovarajući pravni okvir za upravljanje svim odobalnim aktivnostima prije nego što dođe do velike nesreće; ističe da politika Unije u području okoliša treba u skladu s člankom 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije počivati na načelu opreznosti te na načelu preventivnog djelovanja;
4. žali zbog činjenice da se u direktivama 2013/30/EU i 2004/35/EU nesreće smatraju „velikima” samo ako uzrokuju gubitak života ili ozbiljne ozljede te da se u njima ne spominju posljedice za okoliš; ističe da, čak i ako ne dođe do gubitka ljudskih života ili ozbiljnih ozljeda, nesreća može imati vrlo jak utjecaj na okoliš zbog svoje veličine ili zbog toga što pogodi zaštićena područja, zaštićene vrste ili veoma osjetljiva staništa;
5. ističe da se nizu studija, među kojima su jedna studija Službe Europskog parlamenta za

istraživanja i jedna studija Zajedničkog istraživačkog centra, navodi da je u Europskoj uniji bilo više tisuća nesreća u sektoru nafte i plina, točnije 9 700 između 1990. i 2007. godine; nadalje ističe da zajednički učinak tih nesreća, uključujući i one male, ima znatne i dugotrajne posljedice na morski okoliš pa bi to trebalo uzeti u obzir u direktivi;

6. pozdravlja donošenje Direktive o odobalnoj sigurnosti 2013/30/EU, kojom se dopunjuje Direktiva o odgovornosti za okoliš 2004/35/EZ i Direktiva o procjeni učinka na okoliš 2011/92/EU, te ratifikaciju Protokola o odobalnim aktivnostima uz Barcelonsku konvenciju koju je obavilo Vijeće kao prvi korak za zaštitu okoliša te zdravlja i sigurnosti radnika; podsjeća da je rok za prijenos te direktive bio 19. srpnja 2015.; napominje da većina država članica još nije provela ključne odredbe iz te Direktive; poziva Komisiju da osigura pomni nadzor njezine provedbe da bi se ocijenilo je li potrebno uvesti dodatna usklađena pravila o odgovornosti, naknadi štete i financijskoj sigurnosti kako bi se što prije poboljšala usklađenost s Direktivom o odobalnoj sigurnosti radi učinkovitog sprečavanja budućih nesreća;
7. ponovno ističe potrebu za provođenjem i objavljivanjem redovite analize rizika i procjene utjecaja svake odobalne operacije na okoliš u skladu s ostalim zakonodavstvom i područjima politike EU-a, kao što su bioraznolikost, klimatske promjene, održiva upotreba tla, zaštita morskog okoliša, ugroženost od nesreća i prirodnih katastrofa i otpornost na njih, te također ističe potrebu za odgovarajućim osposobljavanjem osoblja prije izdavanja dozvola za izvođenje operacija; poziva Europsku agenciju za pomorsku sigurnost da Komisiji i državama članicama pruži podršku u sastavljanju planova za hitne intervencije; pozdravlja činjenicu da su u tom sektoru izgrađena četiri sustava za zatvaranje izvora, kojima se može umanjiti izljev nafte u slučaju nesreće;
8. poziva na prilagođenu procjenu utjecaja na arktički okoliš za sve operacije koje se provode u arktičkoj regiji gdje je ekosustav posebno osjetljiv i povezan s globalnom biosferom;
9. ističe da je potrebno zajamčiti brze i učinkovite korektivne mjere, uključujući primjerenu naknadu štete za sve žrtve onečišćenja i svaku ekološku štetu prouzročenu odobalnim nesrećama, u skladu s načelom da onečišćivač plaća;
10. ističe da odobalne operacije trebaju podlijegati stalnom stručnom nadzoru država članica u pogledu poštovanja zakonodavstva EU-a kako bi se zajamčilo provođenje učinkovitih kontrola u cilju sprečavanja velikih nesreća i ograničavanja njihova učinka na ljude i okoliš;
11. napominje da, iako Direktive o odobalnoj sigurnosti sadrži nekoliko specifičnih odredbi o odgovornosti i pitanjima povezanim s naknadom štete, njome se ne uspostavlja sveobuhvatni okvir EU-a u pogledu odgovornosti; ističe potrebu da se osigura jednak pristup pravosuđu i naknadi štete u slučaju nesreća s prekograničnim posljedicama, uzimajući u obzir činjenicu da u skladu s člankom 41. stavcima 3. i 5. Direktive o odobalnoj sigurnosti neke države članice uživaju djelomično izuzeće;
12. žali zbog toga što pravila o kaznoj odgovornosti povezana s narušavanjem odobalne sigurnosti nisu usklađena u okviru EU-a; poziva Komisiju da predloži dodavanje prekršaja utvrđenih Direktivom o odobalnoj sigurnosti u područje primjene Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava 2008/99/EZ jer bi se time dodatno povećao učinak

odvraćanja;

13. prima na znanje namjeru Komisije da započne sustavno prikupljanje podataka preko Skupine nadležnih tijela EU-a za odobalne nesreće (EUOAG) u cilju provedbe sveobuhvatnije analize učinkovitosti i opsega nacionalnih odredbi o odgovornosti;
14. žali zbog činjenice da se opseg odgovornosti za štetu i ekonomski gubitak, koji će biti ključni instrument učinkovitog osiguravanja odobalne sigurnosti u Uniji, razlikuje među državama članicama; poziva Komisiju da procijeni je li potrebno uskladiti pitanje odgovornosti na razini Unije s obzirom na prekogranični karakter tih operacija;
15. mišljenja je da treba uspostaviti stroga civilna pravila o odgovornosti za odobalne nesreće kako bi se njihovim žrtvama (pravnim i fizičkim osobama) omogućio pristup pravdi jer se time operateri u odobalnim djelatnostima mogu potaknuti na pravilno upravljanje rizicima operacija; smatra da bi trebalo izbjegavati gornja ograničenja u pogledu financijske odgovornosti;
16. smatra da sve slučajeve dokazane odgovornosti, kao i detalje o izrečenim kaznama treba objaviti kako bi stvarni trošak ekološke štete bio transparentan;
17. poziva države članice da pruže detaljne informacije u vezi s primjenom financijskih instrumenata i odgovarajućeg financijskog osiguranja za odobalne nesreće, uključujući one najskuplje;
18. žali zbog toga što se u EU-u nedovoljno primjenjuju instrumenti financijske sigurnosti za naknadu štete prouzročene najskupljim odobalnim nesrećama; prima na znanje da jedan od razloga može biti činjenica da zbog opsega odgovornosti za štetu u nekim državama članicama ti instrumenti nisu potrebni;
19. napominje da u mnogim državama članicama ne postoje regulatorni uvjeti za specifične razine naknade štete; iako bi moglo biti neučinkovito odrediti iznose na razini EU-a, ističe potrebu za metodologijom EU-a za izračun iznosa koje će zahtijevati nacionalna tijela, kojom se uzimaju u obzir posebna obilježja tih aktivnosti, lokalni operativni uvjeti i područje oko objekta, kako bi se osigurala adekvatna financijska sredstva za nesreće s prekograničnim učinkom;
20. iako priznaje da treba omogućiti dostatnu fleksibilnost u pogledu instrumenata financijske sigurnosti, ističe da je potrebna bolja usklađenost pravila na temelju kojih se potvrđuje da su vrsta i iznos ponuđene financijske sigurnosti adekvatni za naknadu moguće štete te da tijela financijske sigurnosti mogu ispuniti zahtjeve za osiguranje, čime se potiče odgovarajuća upotreba tih instrumenata; poziva Komisiju da iznese prijedloge jer je to nužno s obzirom na prekograničnu prirodu te vrste nesreća;
21. napominje da se za zaštitu od rizika najskupljih i rijetkih odobalnih nesreća može koristiti niz proizvoda iz područja financijske sigurnosti; poziva države članice da prošire opseg mehanizama financijske sigurnosti prihvaćenih za izdavanje dozvola za odobalne aktivnosti te za njihovo izvršavanje, pružajući pritom odgovarajuću razinu osiguranja;
22. poziva Komisiju i države članice da razmotre uspostavu zakonodavnog mehanizma naknade štete za odobalne nesreće po uzoru na već postojeći mehanizam u okviru Zakona

o naftnim djelatnostima u Norveškoj, barem za sektore koji bi mogli pretrpjeti teške posljedice, kao što su ribarstvo i obalni turizam te drugi sektori plavog gospodarstva;

23. poziva Komisiju da, svaki put kad se protiv neke države članice pokrene postupak zbog povrede, Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane podnese izvješće o tom slučaju i mjerama koje treba poduzeti radi ispravljanja postupaka te države.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	12.7.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 58 -: 7 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Nikos Androulakis, Paul Brannen, Nicola Caputo, Martin Häusling, Merja Kyllönen, Christel Schaldemose, Keith Taylor
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Jiří Maštálka, Maurice Ponga

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U NADLEŽNOM ODBORU**

Datum usvajanja	13.10.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 18 -: 2 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Tadeusz Zwiefka
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Daniel Buda, Sergio Gaetano Cofferati, Pascal Durand, Evelyne Gebhardt, Constance Le Grip, Virginie Rozière